

6. ข้อเสนอแนะ

สำหรับ ข้อเสนอแนะจากการศึกษาการปลูกป่าชายเลนบริเวณทะเลสาบสงขลาครั้งนี้คือ

1. การปลูกป่าชายเลนบริเวณทะเลสาบต้องเน้นความหลากหลายของชนิดพันธุ์ โดยเฉพาะพืชพรรณหลายชนิดที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ

2. เพื่อหลีกเลี่ยงการท่วมขังของน้ำในฤดูน้ำหลากบริเวณทะเลสาบสงขลา กล้าไม้ที่นำมาปลูกควรมีความสูงมากกว่า 1 เมตร อย่างไรก็ตาม การปลูกโดยใช้ฝักถ้ามีระดับคันดินสูง พบว่า มีกล้าไม้เหลือรอดมากกว่าคันดินต่ำ

3. เมื่อปลูกบนแนวคันดินควรทำรั้วไม้ไผ่หรือวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น กัน แนวคลื่นลมในระยะแรกๆ ที่เริ่มปลูก เพื่อป้องกันการกัดเซาะและพังทลายของคันดิน

4. การปลูกกล้าไม้บนแนวคันดินนั้น ความสูงของแนวคันดินที่ปลูกไม่ควรสูงเกินระดับน้ำที่สามารถแทรกซึมไปถึงได้

5. การปลูกกล้าไม้ป่าชายเลนควรหลีกเลี่ยงฤดูกาลที่มีความเค็มของน้ำในทะเลสูง เช่น ฤดูแล้ง เพราะ ข้อดีในฤดูนี้ คือ น้ำลด มีหาดเลนโผล่ให้เห็นจึงนิยมปลูกแต่กล้าไม้จะตายหมดเพราะ ความเค็มของน้ำสูงเกินไป

6. เนื่องจากได้มีการเสนอเกี่ยวกับการขุดลอกทะเลสาบสงขลาในการทำแผนแม่บทโดยใช้ดินที่ขุดถมเป็นเกาะหรือกองเป็นเนินดินเพราะ ไม่มีที่ทิ้งแล้วปลูกป่าชายเลนบนเกาะนี้ เป็นจุดๆ แต่จากความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ โคร้เสนอว่า เกาะนี้ต้องมีความแข็งแรงทนทานต่อการกัดเซาะของน้ำและคลื่นและการปลูกป่าชายเลนนั้นต้องเป็นบริเวณที่มีน้ำท่วมถึงหรือน้ำทะเลซึมถึงเท่านั้นแต่ถ้าถมดินสูงเกินไปคงไม่สามารถปลูกป่าชายเลนได้โดยเฉพาะไม้ลำพูและ ไม้ฝาดสำหรับดินที่ถมก็เหมือนกันถ้าพบว่ามีส่วนประกอบกำมะถัน (Pyrite) สูง เช่น ดินทะเลสาบสงขลา คือ พบว่ามีจุดประสีเหลืองปนอยู่ในดินที่ขุดมากหมายควมว่าดินเป็นกรด หากไม่แก้ไขการปลูกป่าชายเลนก็คงไม่ประสบความสำเร็จเช่นกัน

7. จากการทดลองปลูกต้นจากบริเวณดินพุ่มระหว่างทะเลหลวงกับทะเลน้อยในอำเภอระโนด มีข้อเสนอแนะ คือ ต้องหลีกเลี่ยงการท่วมขังของน้ำในฤดูน้ำหลาก หรือใช้กล้าที่มี ความสูงเลขระดับน้ำท่วมถึงส่วนสำคัญที่สำคัญ ของการปลูกต้นจากบริเวณนี้ คือ สัตว์เลี้ยง ได้แก่ ผงควายที่มีอยู่มากมายในพื้นที่ ดังนั้น การขุดคุ้ยพื้นที่หรือคันรั้วให้แข็งแรง แล้วปลูกต้นจากบนคันร่องอาจช่วยได้แต่ต้องแก้ไขเรื่องค่ากรด - ด่างของดิน การทดลองใส่ปูนขาวแล้วเติมแม่ปุ๋ยหรือปุ๋ยอินทรีย์เชื่อว่าจะประสบความสำเร็จ